

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در علم اصول خوانده ایم که گاهی جمله ی خبریه معنای انشاء می دهد مثلاً شارع مقدس گاهی بجای جعل حکم تکلیفی و یا وضعی مستقیماً یک جمله ی خبریه گفته که مفاد آن جمله جعل حکم تکلیفاً یا وضعاً می باشد و مرحوم آخوند نیز در جلد اول کفایه در بحث اوامر در همین موضوع بحث کرده مثلاً گفته شده یغسل، یُعید الصلاة، یتوضأ، که اینها جمله خبریه هستند اما از آنها استفاده می شود که واجب است غسل کند و نماز را اعاده کند و وضو بگیرد خلاصه اینکه بجای انشاء حکم تکلیفی یک جمله ی خبریه ذکر شده منتهی از این جمله ی خبریه انشاء حکم فهمیده می شود و در ما نحن فیه نیز جعل حجیت که یک حکم وضعی است توسط شارع مقدس در عبارت: «فإنهم حجتی علیکم» صورت گرفته و این یعنی اینکه شارع مقدس با همین جمله برای فقهاء جعل حجیت می کند نسبت به مردم، و امثال این جمله زیاد داریم که برخی از آنها را خواندیم مثل: «العلماء ورثة الانبياء»، علی آئی حال این مطالب در جواب سوال دیروز برخی از عزیزان بود که به عرضتان رسید.

بختمان در توقیع اسحاق بن یعقوب بود که خبر ۹ از باب ۱۱ از ابواب صفاة القاضی می باشد، گفتیم یکی از أدله ی محکم قائلین به ولایت فقیه همین توقیع شریف می باشد که به دو فقره از آن: «وأما الحوادث الواقعة» و «: هم حجتی علیکم و أنا حجة الله» استدلال شده است.

کلماتی از فقهاء من جمله امام رضوان الله علیه نقل کردیم و گفتیم که ایشان قائل است توقیع شریف دلالت کامل بر ولایت فقیه دارد خلافاً لشیخ الانصاری و محشین و شراح مکاسب که قائلند این خبر دلالتی بر ولایت فقیه ندارد.

عرض کردم صاحب جواهر نیز در چند جای جواهر به همین توقیع شریف برای اثبات ولایت فقیه استدلال کرده؛ اول در جلد ۲۱ صفحه ۳۹۵ در بحث جواز اقامه ی حدود للفقیه، دوم در کتاب القضاء جلد ۴۰ صفحه ۴۸.

از جمله کتابهایی که در آن به این توقیع برای اثبات ولایت فقیه استدلال شده جلد ۱۶ مهذب الاحکام سید عبدالاعلی سبزواری رحمة الله علیه می باشد.

شیخ انصاری هرچند که در مکاسب ولایت فقیه را رد کرده و گفته از این روایات ولایت فقیه اثبات نمی شود و دونه خراط القناد حتی گفته اگر فقیه طلب زکات کرد دلیلی نداریم که بر ما واجب باشد که زکات را به او بدهیم، اما همین شیخ انصاری در صفحه ۴۷۶ از کتاب زکات که مستقلاً چاپ شده فرموده اگر فقیه زکات را مطالبه کند مقتضای أدله ی نیابت و ولایت فقیه مثل توقیع شریف این است که باید زکات به او داده شود و باز همین شیخ اعظم انصاری در صفحه ۴۸ از کتاب قضاء فرموده فقیه ولایت دارد و باید قضاوت کند و سپس به همین توقیع شریف که مورد بحث ماست تمسک کرده.

خوب و اما از همه کامل تر و مفصل تر حاج آقا رضای همدانی در جلد ۱۴ کتاب مصباح الفقیه صفحه ۲۸۹ در مورد توقیع شریف بحث کرده و آن را توضیح داده و فرموده این توقیع به طور کامل بر ولایت فقیه دلالت دارد و این بین فقهاء ما مسلم است و حتی می توان گفت که اجماع بر آن قائم است و خلاصه اگر کسی در توقیع شریف تدبر کند پیری به اینکه حضرت امام عصر علیه الصلاة والسلام خواسته حجت را بر شیعه تمام کند و در واقع در زمان غیبت فقهاء را برای مردم حجت قرار داده و خودش را برای فقهاء حجت قرار داده یعنی بر هر آنچه که امام عصر علیه السلام اگر حضور داشت ولایت داشت مثل بقیه ائمه علیهم السلام بر تمام آنها فقیه نیز ولایت دارد.

فردا نهم دی ماه می باشد که از ایام الله است: ﴿وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾^۱ و در تاریخ انقلاب اسلامی بسیار مهم می باشد لذا اولاً این روز را گرامی می داریم و ثانیاً فردا درس ما به مناسبت این روز بزرگ تعطیل می باشد.

والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی

محمد و آله الطاهیرین

^۱ سوره ابراهیم، آیه ۵.